

ΟΙ ΜΕΔΙΚΟΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

(ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ)

Ο κ. Μιχαήλ Γ. Λαμπруνίδης, δικηγόρος ἐκ τῶν μάλλα εὐ-
παιδευτῶν καὶ λόγιος εὐρυμαθής, ἂν καὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν κα-
ταγίνεται εἰς θετικωτέρας ἀσχολίας, διατελέσας διευθυντὴς δια-

φόρων ἀνωνύμων ἐταιριῶν,
εἰς δὲ τῶν ἰδρυτῶν τῆς ἐν
Πειραιεὶ ἀνωνύμου Ὑφον-
τουργικῆς Ἑταιρίας τὸ
«Φάληρον», ἧς ἤδη τυγ-
χάνει καὶ Πρόεδρος τοῦ
Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβου-
λίου, οὐχ ἥττον δὲν παύει
ἐνδιατρίβων εἰς τὰς προσφι-
λεῖς αὐτῷ ἱστορικὰς μελέ-
τας καὶ λογογραφῶν λίαν
εὐδοκίμως. Ἡ ἄρτι ἐκδο-
θεῖσα ἱστορικὴ πραγματεία
του περὶ Ναυπλίας ἔτυχεν
εὐμενεστάτης ὑποδοχῆς, κρι-
θεῖσα ὡς συμβολὴ πολύτι-
μος καὶ πλουσιωτάτη εἰς
τὸ ἔργον τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν
ἱστορίας. Συμπαθὴς δὲ καὶ

κοινωνικώτατος ἐξελέγη ἐσχάτως καὶ βουλευτὴς Ναυπλίας, ἣν
ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύει.

ἈΡΧΟΜΕΝΟΥ τοῦ ἸΔου μ.Χ. αἰῶνος δύο μεγάλοι ἐν Φλω-
ρεντία ἡκμαζον Τραπεζιτικοὶ οἶκοι, ὁ τῶν Μεδίκων
(di Medici) καὶ ὁ τῶν Ἀκκλαγιόλι (Acciajoli). Τούτων ὁ πρῶ-
τος, καταγόμενος ἐκ Τοσκάνης, ἐγκατέστη λήγοντος τοῦ

Που αἰῶνος ἐν Φλωρεντία, ὅπου ἱδρύσε Τραπεζιτικὸν Κατάστημα, ἐκ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὁποίου πολὺν ἐκτίησατο ταχέως πλοῦτον. Ἡ εὐγένεια τῶν τρόπων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ταύτης καὶ ἡ περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ πλούτου ἐλευθεριότης τοσαύτην προσεπορίσατο αὐτῇ δημοτικότητα καὶ δύναμιν ἐν Φλωρεντία, ὥστε ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰδου αἰῶνος, οἱ Μεδικοί, καίτοι ξένοι, κατέλαβον τὴν ἀνωτάτην τοῦ τόπου ἐξουσίαν, τὴν τῶν Δουκῶν τῆς Φλωρεντίας, ἣν καὶ διετήρησαν διαδοχικῶς καὶ κατ' ἐξακολουθήσιν ἄνευ βίας καὶ περιπετειῶν ἐπὶ τετρακόσια περίπου ἔτη, μέχρι τοῦ 1737, καὶ Πάπας τρεῖς παρέσχον τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τοὺς Λέοντα X, Κλήμεντα VII καὶ Λέοντα XI, δῶν δὲ Βασιλίσσας τῇ Γαλλίᾳ, τὴν Αἰκατερίνην καὶ Μαρίαν τῶν Μεδίκων.

Ὁ δὲ ἕτερος τῶν Ἀκκλαγιόλι οἶκος, ὑπὲρ τοὺς δύο αἰῶνας ἀρχαιότερος τοῦ πρώτου, μεταναστεύσας τῷ 1160 ἐκ Βρισκίας (Brescia), ὅπου ὁ γενάρχης αὐτοῦ ἀγνώστου ὀνόματος, κατειργάζετο τὸν χαλυβα (acciajo), ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπώνυμον Acciajoli ἦτο· «χαλυβουργός» ἔλαβεν, ἱδρύσεν ἐπίσης ἐν Φλωρεντία πολὺ πρότερον Τραπεζιτικὸν οἶκον, ὅστις προΐόντος τοῦ χρόνου τοσαύτην ἔλαβεν ἀνάπτυξιν, ὥστε τὰς ἐργασίας αὐτοῦ ἐξέτεινεν εἰς πλεῖστα τῆς Εὐρώπης μέρη μεσοῦντος τοῦ Ἰδου αἰῶνος, πολλαχοῦ ἱδρύσας Πρακτορεῖα καὶ δὴ καὶ εἰς Γλαρέντζαν, τὸ ἐπίνειον τῆς Πρωτευούσης τῶν Φράγκων ἡγεμόνων τότε τῆς Πελοποννήσου Ἀνδραβίδας.

Εἰς ἐν τῶν ἐπιφανῶν τῆς οἰκογενείας ταύτης μελῶν, τὸν Νικολάου Acciajoli, ὅστις ὑψηλὴν κατεῖχε θέσιν παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Νεαπόλεως, ἡ ἀπὸ τοῦ 1831 ἐπικυρίαρχος τῆς Πελοποννήσου Αἰκατερίνη τοῦ Βαλουᾶ, χήρα Φιλίππου τοῦ Ταραντίνου, παρεχώρησε διαφόρους πλουσίας αὐτῆς κτήσεις, πιθανώτατα ἐν Κορινθίᾳ κειμένας. Ὁ Νικόλαος Ἀκκλαγιόλι πολλῆς ἐτύγχανεν εὐνοίας παρὰ τῇ Αἰκατερίνῃ τοῦ Βαλουᾶ, μεθ' ἧς καὶ τρυφερώτερον, ὡς φαίνεται, συνεδέετο, ἐφ' ᾧ καὶ ἠκολούθησεν αὐτὴν κατὰ τὴν εἰς Πελοπόννησον ἐπίσκεψιν της.

Θανούσης τῆς Αἰκατερίνης τοῦ Βαλουᾶ τῷ 1846, ὁ μόνος υἱὸς καὶ διάδοχος αὐτῆς ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ τῆς Πελοποννήσου

Ῥοβέρτος Ταραντῖνος, ὑπὸ χρηματικῶν πιεζόμενος ἀναγκῶν, θέλων δ' ἄλλως τε νὰ ἐνισχυθῇ πως ἐν Πελοποννήσῳ, ὅπου ἡ ἐξουσία αὐτοῦ εἶχε καταστῇ ὅλως ὀνομαστική, διώρισεν Ἄρχοντα τῆς Καστελανίας Κορίνθου τὸν εἰρημένον φίλον τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νικόλαον Ἀκκλαγλόλι, ὅστις ἅμα τῇ ἀναρρήσει αὐτοῦ εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἣ καὶ ὀλίγον βραδύτερον, μετεκαλέσατο ἐκ Φλωρεντίας εἰς τὴν Καστελανίαν αὐτοῦ ἐν Κορίνθῳ πολλοὺς συγγενεῖς του, ἐν οἷς καὶ τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ καὶ διάδοχον Νέριον Ἀκκλαγλόλι καὶ τὸν τούτου φίλον καὶ πιθανῶς κηδεστὴν Πέτρον di Medici, ἐκ τῆς ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τῶν Μεδίκων τῆς Φλωρεντίας ἔλκοντα τὸ γένος.

Ὁ Πέτρος di Medici ὀλίγον χρόνον παρέμεινεν παρὰ τοῖς Ἀκκλαγλόλι εἰς τὴν Καστελανίαν Κορίνθου, ἐγκατασταθεὶς ἐν Ἀθήναις οἰκογενειακῶς, ὅπου βραδύτερον ἐνύμφευσεν τὸν μόνον υἱὸν αὐτοῦ Νικόλαον μετὰ τῆς περικαλλοῦς θυγατρὸς εὐπατρίδου Ἀθηναίου τοῦ Δαμιανοῦ Φιομάχου (Phiemechos). Ἐνταῦθα δ' ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συντελέσῃ βραδύτερον οὐ σμικρὸν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Νερίου Ἀκκλαγλόλι, ἐν ἔτει 1385, κατάληψιν τοῦ Δουκάτου τῶν Ἀθηνῶν, τῇ συνδρομῇ καὶ τοῦ κηδεστοῦ αὐτοῦ Δαμιανοῦ Φιομάχου καὶ πολλῶν ἄλλων Ἀθηναίων προκρίτων, ἀπεχθανομένων τὴν Καταλανικὴν δεσποτείαν.

Ἐν τινι περισωθέντι ἡμῖν ἐγγράφῳ, ἐκδεδομένῳ ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ Ναυπλίου κατὰ 8δριον τοῦ 1376 ὑπὸ τοῦ τότε Ἀρχontos Ναυπλίου, Ἀργους καὶ Κυβερίου Γουίδωνος d' Engien, ἀφορῶντι δὲ παραχωρήσεις κτήσεων καὶ δικαιοματίων εἰς τὸν Ἰάκωβον de Zoja, φέρεται καὶ ὁ κύριος Πέτρος ἐξ Ἀθηνῶν ὁ ἐπικαλούμενος Medico, ὡς εἰς τῶν Ὑπουργῶν, καὶ ὁ πρῶτος μάλιστα, τοῦ Ἀρχontos τοῦ Ναυπλίου Γουίδωνος d' Engien. Ἐκ τοῦ ἐγγράφου τούτου προκύπτει ὅτι ὁ Πέτρος di Medici ἀποκατεστημένος ἀπὸ πολλοῦ ἐν Ἀθήναις, ὑπηρέτησεν ἐπὶ τινα χρόνον ἐν Ναυπλίῳ ὡς Ὑπουργὸς τοῦ Γουίδωνος d' Engien περὶ τὸ 1376, πλὴν δὲν ἐβράδυνεν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀθήνας, ὅπου συναντῶμεν αὐτὸν κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1385 κατάλυσιν τῆς Καταλανικῆς δυναστείας.

Ὁ ἀνεψιὸς καὶ διάδοχος τοῦ Νικολάου Ἀκκλαγλόλι ἐν

τῇ Καστελανίᾳ τῆς Κορίνθου Νέριος ἢ 'Ραινιέρος, γενόμενος Κύριος τοῦ Δουκάτου τῶν 'Αθηνῶν μεγάλας ἀπένειμε δωρεάς καὶ προνομίας εἰς τοὺς συνδραμόντας αὐτὸν εὐπατρίδας 'Αθηναίους· καὶ δὴ τὸν μὲν Δαμιανὸν Φιομάχον κατέστησε Μέγαν Σεκρετάριον τοῦ Δουκάτου, τὸν δὲ συμπατριώτην αὐτοῦ καὶ φίλον Πέτρον di Medici, ἢ 'Ιατρόν, ὡς ἤρξατο ἤδη ἐπικαλούμενος ἐπὶ τὸ 'Ελληνικώτερον, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικόλαον 'Ιατρόν, γαμβρὸν τοῦ Δαμιανοῦ Φιομάχου, προεχειρίσατο ἰππότας, καὶ ἤμειψε διὰ πολλῶν ἀμοιβῶν καὶ προνομίων· ὅτε δὲ συνέλαβε τὸ σχέδιον νὰ ἐπεκτείνῃ καὶ ἐπὶ τὸ Ναύπλιον, ὡς φέουδον τοῦ Δουκάτου τῶν 'Αθηνῶν, τὴν ἑαυτοῦ κυριαρχίαν, ἀφαιρῶν αὐτὴν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Μαρίας θυγατρὸς καὶ μόνης κληρονόμου τοῦ Γουίδωνος d' Engien, τὸν Πέτρον di Medici, προϋπηρετήσαντα παρὰ τῇ αὐλῇ τοῦ Γουίδωνος, ἀπέστειλεν ἐκεῖσε ὅπως διευθετήσῃ τὰ πράγματα ὀνομάσας αὐτὸν 'Αρχιδικαστὴν τοῦ Ναυπλίου. Ὁ Πέτρος di Medici, ὅστις σὺν τῇ ἐξελληνισθείσῃ ἐπωνυμίᾳ τοῦ 'Ιατροῦ προσέλαβεν ἐν Ναυπλίῳ καὶ τὴν προσωνυμίαν di Athenes, ἔνεκεν τῆς ἐξ 'Αθηνῶν προσελεύσεώς του, ἄδηλον ἂν ἀνεγνωρίσθῃ εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ θέσιν ὑπὸ τῆς τότε Κυριάρχου (Dame) Μαρίας d' Engien, τῆς παρ' 'Ελλῆσι Σεγνιόρας Μαρίας, καὶ τοῦ ἐνετοῦ αὐτῆς συζύγου Πέτρου Κορνάρου, πρὸς οὓς δὲν ἦτο ξένος ἔνεκεν τῆς προηγουμένης αὐτοῦ ὑπηρεσίας, ὅπωςδῆποτε ὅμως βραχύτατον ἐπέζησε χρόνον ἀποθανὼν ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1387.

Ὁ Νέριος 'Ακχλαγιάλης φαίνεται εὐνοήσας ἰδιαιτέρως τὸν υἱὸν τοῦ Πέτρου di Medici ἢ 'Ιατροῦ Νικόλαον διὰ τὰς προσωπικὰς αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς του ὑπηρεσίας καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ πενθεροῦ του, ἐφ' ᾧ καὶ δι' ἐπισήμου παραχωρητηρίου ὑπὸ χρονολογίαν 15 'Ιανουαρίου 1387, ὅπερ παραθέτομεν κατωτέρω, παρεχώρησεν εἰς τὸν Νικόλαον 'Ιατρόν ἢ δὲ 'Ατέναις, ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς, ποιμνιοστάτιον καὶ ἄλλας προσωπικὰς αὐτοῦ κτήσεις ἐν Βελισκῷ καὶ 'Αετῷ, ἀποφερούσας ἐνιαύσιον εἰσόδημα 150 νομισμάτων. Αἱ θέσεις αὗται Βελισκὸς καὶ 'Αετὸς εἶναι ἄγνωστον ποῦ ἀκριβῶς ἔκειντο· ὅπωςδῆποτε ὅμως δύναται τις εἰκότως νὰ συμπεράνῃ ὅτι τὰ μέρη ταῦτα

ἦσαν ἐν Κορινθία (καὶ ἴσως πρόκειται περὶ τοῦ νῦν Χωρίου Βέλου), καθ' ὅσον ὁ Νέριος κατὰ τοὺς χρόνους τούτους κτήσεις προσωπικὰς μόνον ἐν Κορινθία φαίνεται κατέχων ἐκ κληρονομίας τοῦ θείου του Νικολάου Ἀκχλαγίολι, ὡς προεῖρηται, καὶ πιθανώτατα ἐκ τούτων παρεχώρησεν εἰς τὸν Νικόλαον Ἰατρον. Καὶ εἶναι μὲν ἄδηλον ἂν ὁ Νικόλαος Ἰατρος, ὅπως νεμηθῇ κάλλιον τῶν κτήσεων αὐτοῦ τούτων, ἐγκατεστάθῃ ἐν Κορινθία ἢ παρέμεινεν ἐν Ναυπλίῳ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του πάντως ὅμως ἀπεθαίνει πιθανὸν ὅτι ὀλίγον βραδύτερον, ὅτε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νερίου Αὐο τὰ πράγματα τοῦ Δουκάτου τῶν Ἀθηνῶν ἤρξαντό πως θολούμενα, ἐκ δὲ τῶν ἐπανειλημμένων ἐπιδρομῶν τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῶν Τούρκων ἢ τε Ἀττικῇ καὶ ἢ Κορινθία μεγάλως συνεταράσσοντο, ὁ Νικόλαος Ἰατρος προὔτιμησε νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν Ναυπλίῳ, ὅπου ἡ τέως εἰς τοὺς ἐνετοὺς περιελθοῦσα Διοίκησις πᾶσαν παρεῖχεν αὐτῷ ἀσφάλειαν· ἄλλως τε ἂν ἐξηκολούθει κατοικῶν ἐν Ἀθήναις, ποίαν ἔννοιαν ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἢ προσδοθεῖσα αὐτῷ νέα προσωνομία δὲ Ἀτέναις;

Κατὰ πᾶσαν ἐν τούτοις ὑπόθεσιν τῷ 1440 ἐπισήμως συναντῶμεν ὀριστικῶς πλέον διαμένοντα ἐν Ναυπλίῳ τὸν υἱὸν τοῦ ἡμετέρου Νικολάου Ἰατροῦ Πέτρον (Πέτρον δὲ Ἀτέναις), ὅστις ὅπως περιβάλλῃ διὰ τοῦ κύρους τῆς ἐνετικῆς ἐξουσίας τὸ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Νικόλαον Ἰατρον παραχωρητήριον τοῦ Νερίου Ἀκχλαγίολι, κατέθετο αὐτὸ ἐν πρωτοτύπῳ, τῇ 15ῃ Ἀπριλίου 1440, ἀδεία τοῦ τότε Ἐνετοῦ Διοικητοῦ Ναυπλίου Ἰωάννου Λορεδάνου, παρὰ τῷ Γραμματικῷ Κάμαρας καὶ Κούρτης Ναυπλίου Μιχαὴλ Μενδρίνῳ, δημοσίῳ Ἀρχιεοφύλακι.

Τὸ παραχωρητήριον τοῦτο, Ἑλληνιστὶ γεγραμμένον ἐπὶ μεμβράνης, εἶχεν οὕτως:

«Ἡμεῖς Νέριος δὲ Ἀτζαϊώλης Αὐθέντης Καστελανίας
 »Κορίνθου, Δουκισμίου τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περὶ αὐτούς,
 »διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου καὶ ἀσφαλεστάτου γράμματος
 »ποιοῦμεν γνωστὸν τοῖς πᾶσι, παντοίοις τε καὶ ἐτέροις ἀν-
 »θρώποις βασάλοις (ὑποτελέσι) καὶ ὑποτεταγμένους τῆς ἡμε-
 »τέρας αὐθεντίας, τοῖς μέλλουσιν ὁρᾶν καὶ ἀκούειν τὸ παρὸν

»ἡμέτερον προβελέζιον, ὅτι διὰ τὴν καλὴν καὶ ἀληθινὴν
 »δοῦλευσιν, ἣν ἐποίησεν καὶ ποιεῖν οὐ παύει ὁ ἡμέτερος
 »Γραμματικὸς Δαμιανὸς Φιομάχος πρὸς ἡμᾶς, ὁμοίως δὲ
 »καὶ διὰ τὴν καλὴν ἀγάπην, ἣν ἔχομεν πρὸς τὸν γαμβρὸν
 »αὐτοῦ καὶ εὐγενὴν νέον, υἱὸν ἐκείνου ποτὲ εὐγενοῦς Καθθα-
 »λαρίου τοῦ μισέρ Πέτρου δὲ Ἀτέναις, λεγομένου Ἰατροῦ
 »ἐνεκεν τούτου ἀπ' ἐντεῦθεν καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον δεδωκα-
 »μεν καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν διδόμεν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τοὺς κλη-
 »ρονόμους καὶ διαδόχους ἡμῶν πρὸς τὸν εἰρημένον εὐγενὴν
 »νέον Νικόλαον δὲ Ἀτέναις καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ δια-
 »δόχους αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἡμέτερον τόπον τῆς Βελισκῶς (;)
 »γῆν νομισμάτων πεντήκοντα καὶ τὸ στάσιον, ὃ ἦτόν ποτε
 »τοῦ Πυρῆ Μπουργουνίου, μέσον τῶν τοιούτων συνόρων, ἥτις
 »κατὰ Ἀνατολὴν πρὸς τὴν δημοσίαν ὁδόν, δύοσιν ὁμοίως τὴν
 »ἐτέραν δημοσίαν, ἄρκτον τὰ ἡμέτερα, πρὸς δὲ μεσημβρίαν
 »τὸ μονοπάτιον καὶ τὸ ῥηθὲν στάσιον τοῦ αὐτοῦ Πυρῆ ὁμοί-
 »ως στρέφομεν πρὸς τὸν αὐτὸν εὐγενὴν Νικόλαον τὴν γῆν
 »τῶν ἐκατὸν νομισμάτων ἀπὸ τὸν ἡμέτερον τόπον τοῦ Ἀε-
 »τοῦ (;), ἣν εἶχεν καὶ ἐγνώριζεν ἐξ ἡμᾶς ὁ εἰρημένος ποτὲ
 »μισέρ Πέρος, πατὴρ αὐτοῦ ὅπως αὐτὸς καὶ οἱ κληρονόμοι
 »καὶ διάδοχοι αὐτοῦ τὴν ῥηθεῖσαν γῆν ὀφείλει κατέχειν καὶ
 »κρατεῖν, δεσπόζειν καὶ κυριεύειν ἀλογαριάστως, μὴ παρὰ
 »τινος ἄφ' ἡμῶν, ἢ ἀπὸ τὸ μέρος ἡμῶν διασειόμενος ἢ καὶ
 »ποσῶς λόγον ποιούμενος ὁ μόνος μέντοι ὀφείλει αὐτὸς καὶ οἱ
 »κληρονόμοι καὶ διάδοχοι αὐτοῦ ποιεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς
 »τοὺς κληρονόμους ἡμῶν εἰς τὴν ἡμετέραν ἀνάκραξιν καὶ
 »συντροφίαν, ὑπὲρ χάριν ἐγνωρισμένος, σωματικῶς μετὰ ἀλό-
 »γου καὶ ἀρμάτων, ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἡμέρας καὶ οὐχί
 »ἕτερον δίκαιον πλέον τι τὸ οἰονοῦν διορίζοντα τοῖς πᾶσι,
 »παντοίοις τε καὶ ἐκάστοις ἡμετέροις ὀφφικιάλοις, τοὺς ὄντας
 »καὶ τοὺς μέλλοντας εἰσελθεῖν, ὅτι τὸν εἰρημένον εὐγενὴν Νι-
 »κόλαον δὲ Ἀτέναις καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ, ἵνα τὰ ῥηθέντα ἀκί-
 »νητα οὐ μὴ ποιήσο τε τὸ οἰονοῦν, ἀλλὰ νὰ διαφεν-
 »τεύουν αὐτοὺς πάσοις νόμοις καὶ Δικαστηρίοις.»

«Διὰ γὰρ περισσοτέραν ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν ὥρισamen
 »καὶ ἐγένονε πρὸς αὐτὸν τὸ παρὸν ἡμέτερον Προβελέζιον,
 »γρᾶφέν ἐν Ἀθήναις μηνὶ Ἰανουαρίου 15, Ἰνδικτιόνος 10,

»6895 (1387 μ. χ.) καὶ ἐβουλώθη μετὰ τῆς ἡμετέρας βού-
 »λας εἰς ἀσφάλειαν πάντων τῶν ὁρώντων.»

«Παρεξεβλήθη τὸ παρὸν Προβελέγιον διὰ χειρὸς κάμου
 »Μιχαήλ τοῦ Μενδρίνου γραμματικοῦ κάμαρας καὶ κούρτης
 »Ναυπλίου ἀπὸ ἑνα Προβελέγιον βένρανον (ἐπὶ μεμβράνης),
 »Ἄρμας καὶ σημεῖον βεβουλωμένον, τοῦ ποτὲ Μισέρ Ῥα-
 »νιέρου δὲ Ἀτσαϊώλη ἀπὸ λόγου εἰς λόγον διὰ ὀρισμοῦ τοῦ
 »πανευγενεστάτου καὶ ἐνδοξοτάτου ἡμῶν αὐθέντου μισέρ
 »Τζουάνε Λαουρδάνου, τετιμημένου ποδεστάτου καὶ καπι-
 »τάνου Ναυπλίου, εἰς ἔτη 1440, ἐν μηνὶ Ἀπριλίου 15, εἰς
 »ἀνάκραξιν κυρίου Πέρου δὲ Ἀτέναις καὶ τὸ εἰρημένον καὶ
 »καθολικὸν Προβελέγιον εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ αὐτοῦ αὐ-
 »ταδέλφου κυρίου Φεράντος.»

Τὸν Πέρου τοῦτον δὲ Ἀτέναις, τὸν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ
 ἐπισήμῳ πράξει τοῦ Μιχαήλ Μενδρίνου μνημονευόμενον,
 ἀνεγνώρισε μετ' ὀλίγον, τῷ 1443, ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν
 περιφανῇ τῆς Φλωρεντίας οἰκογένειαν τῶν Μεδίκων ὁ τότε
 Ἀρχηγέτης αὐτῆς καὶ Μέγας Δοῦξ τῆς Φλωρεντίας Cosmus
 di Medici, ὅστις εὐκλεῶς ἤρξε τῆς πατρίδος αὐτοῦ μέχρι τοῦ
 1464. Τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν τῆς ἐκ τῶν Μεδίκων τῆς
 Φλωρεντίας καταγωγῆς τοῦ Πέρου δὲ Ἀτέναις,
 μαρτυρεῖ καὶ σύγχρονος (τοῦ ἔτους 1443) Πράξις τοῦ Νο-
 ταρίου Ναυπλίου Φραγκίσκου Ζαννέτου, ἣν προσεπεκύρωσε
 καὶ ὁ Ἑνετὸς Διοικητὴς Ναυπλίου Ἰωάννης Λορεδάνος.
 (Buchon. Nouvelles Recherches, Epoque II τόμος Αος., σελ.
 276—277 καὶ ἐπόμεν.)

Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ταύτης, ἐναλλάξ φέροντα τὰς
 ἐπωνυμίας ντὶ Μεδίτζι, ντὶ Ἀτέναις, καὶ τὴν
 ἐξελληνισθεῖσαν Ἰατρός, παρέμειναν ἐν Ναυπλίῳ καθ'
 ὅλην τὴν περίοδον τῆς Αἰς Ἑνετοκρατίας αὐτοῦ ὅτε δὲ τῷ
 1540 τὸ Ναύπλιον περιῆλθε διὰ συνθήκης εἰς τοὺς Τούρ-
 κους, τὸ πρῶτον μὲν κατέφυγον εἰς Πρασιτὸν τῆς Κυνουρίας,
 βραδύτερον δ' ἐγκατεστάθησαν εἰς Οἶτυλον τῆς Μάνης, ὅπου
 ὀρχομένου τοῦ 17ου αἰῶνος ἀναφαίνονται ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν
 ντὶ Μεδίτζι.

Καθ' ὃν χρόνον (1609 — 1624) ὁ Κάρολλος Γουζάγιος,
 Δοῦξ τοῦ Νεβέρ, ὡς ἐγγονος μιᾶς τῶν ἀπογόνων τῶν Παλαιο-

λόγων, ἀξιῶν κληρονομικὰ δικαιώματα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐπεκαλεῖτο τὴν ἀρωγὴν τῆς Εὐρώπης καὶ διήγειρεν εἰς ἐπανάστασιν τοὺς ὑπὸ τὴν δουλείαν τῶν Τούρκων Ἕλληνας, οἱ προεστώτες τῆς Μάνης ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, εἰς Παρισίους διαμένοντα, ἐν ἔτει 1616, τὸν πρωτεύουσαν κατέχοντα ἐν αὐτοῖς θέσιν Πέτρον ντὶ Μεδιτζι κομιστὴν ἐπιστολῆς αὐτῶν, δι' ἧς ἐξουσιοδοτεῖτο νὰ παραστῇ ἐνώπιον τοῦ Δουκῆς ὅπως παράσχη αὐτῷ τὰς περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Πελοποννήσου πληροφορίας καὶ λάβῃ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς καὶ ὁδηγίας περὶ τοῦ πρακτέου. Ἐν τῇ πληρεξουσίᾳ ταύτῃ ἐπιστολῇ, ὑφ' ἣν μεταξὺ τῶν ἄλλων προκρίτων φέρεται προσυπογεγραμμένος καὶ ἕτερος Μεδιτζι, πιθανῶς ἀδελφὸς τοῦ Πέτρου, ὁ λουκας διμεδητζης αποτοβυτιλο, περιλαμβάνεται ἐπὶ λέξεσι καὶ ἡ ἐξῆς περιεκτικὴ «καὶ στελνοῦμε τον σινιορ ποιεροντὶ μεδιτζι, ο συμπατριωτισ μας καὶ ο προτος του τοπου μας» Οὕτως ἀρχομένου τοῦ 17ου αἰῶνος φέρονται ἐν τοῖς πρώτοις ἐξέχοντες ἐν Μάνῃ καὶ οἱ Δουκᾶς καὶ Πέτρος ντὶ Μεδιτζι, προφανῶς ἐκ τῆς Ναυπλιακῆς οἰκογενείας τῶν Μεδίκων ἢ ντὶ Ἀτένες ἐλκόντες τὴν καταγωγὴν.

Ὁ Πέτρος ντὶ Μεδιτζι, κομιστὴς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης μετέβη εἰς Παρισίους, ὅπου συνήντησε τὸν ἐπίδοξον Αὐτοκράτορα τῆς Κωνσταντινουπόλεως Δουκά τοῦ Νεβέρ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔδωκε πάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας περὶ τῶν διαφόρων πόλεων, χωρίων, ὀχυρῶν θέσεων καὶ τῶν Τουρκικῶν καὶ χριστιανικῶν δυνάμεων τῆς Πελοποννήσου. Κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας, αἵτινες εἰς οὐδὲν ἐχρητίμευσαν τότε διότι τὸ παράτολμον σχέδιον τοῦ Νεβέρ, παρ' οὐδενὸς Εὐρωπαϊκοῦ Κράτους ὑποστηρικθὲν, μόνους τοὺς Ἕλληνας ἐξέθηκεν ἅπαξ ἔτι εἰς τὴν ἀγριότητα τῶν Τούρκων, ἐν Πελοποννήσῳ ὑπῆρχον 800 Τουρκικὰ τιμάρια (timars) δυνάμενα νὰ παράσχωσι 1200 στρατιώτας (espees) μὴ ὑπολογιζομένων εἰς τούτους τῶν Τουρκικῶν φρουρῶν, τοῦ Ναυπλίου ἐκ 500 ἀνδρῶν, τῆς Κορώνης, Μεθώνης καὶ Ναυαρίνου ἐκ 100 ἀνδρῶν ἐκάστης, ἤτοι ἐν ὅλῳ 800 στρατιωτῶν. Πλὴν τούτων ὑπῆρχον διεσπαρμένοι ἀνὰ τὸν τόπον καὶ 4000 ἔτι Τούρκοι,

οἵτινες, καὶ τοὶ μὴ μισθοδοτούμενοι ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου, ἀπετέλουν ἐν τούτοις τὸ ἔρρισμα (esbars) τῆς Τουρκικῆς ἐξουσίας ἐν Πελοποννήσῳ. Τοιοῦτοτροπῶς ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῆς ἐνόπλου στρατιωτικῆς δυνάμεως τῶν Τούρκων ἐν Πελοποννήσῳ ἀνῆρχετο μόλις εἰς ἐξακισχιλίους ἀνδρας. Καὶ ἄδηλον μὲν ἂν, μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ τυχοδιωκτικοῦ τούτου σχεδίου τοῦ Νεβέρ, καὶ ὁ ἡμέτερος Πέτρος ντὶ Μεδίτσι ἐπανελθὼν ἐκ Παρισίων ὑπέστη καὶ οὗτος τὴν τύχην τοῦ ἀρχιμύστου τῆς συνωμοσίας Μητροπολίτου Λακεδαιμόνος Χρυσάνθου Λάσκαρη, ὅστις συλληφθεὶς ἐξεδάρη ζῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων· ὁπωσδήποτε ὅμως ἡ οἰκογένεια αὕτη τῶν Μεδίκων, ντὶ Μεδίτσι, καὶ βραδύτερον ἔτι, ὑπὸ τὴν ἐπικρατήσασαν ἐφεξῆς ἐξελληνισμένην ἐπωνυμίαν τῶν Ἰατρῶν, ἐξηκολούθησε διακρινομένη ἐν Μάνῃ, ἀντίπαλος τῆς ἐπίσης διαπρεποῦς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Μανιατικῆς οἰκογενείας τῶν Στεφανοπούλων.

Ὑπερμεσοῦντος τοῦ 17ου αἰῶνος ὁ ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κοσμάδων Λυμπεράκης Γερακάρης, ὅστις μετὰ πολλὰς περιπετείας μεγάλως ἐτιμήθη παρὰ τῶν Τούρκων διὰ τὰς κατὰ τῶν Ἑνετῶν ὑπηρεσίας αὐτοῦ, πρῶτος τῆς Μάνης Μπέης γενόμενος καὶ Γκλὺρ-Πασᾶς ἐπικληθεὶς, ἡρραβωνίσθη μετὰ περιζητήτου κόρης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Γλακουμῆ Ἰατροῦ, τῆς ὁποίας τὴν χεῖρα εἶχε ζητήσῃ πρότερον ὁ Μιχαὴλ Λεμηθάκης, εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Στεφανοπούλων ἀνήκων. Ὁ Μιχαὴλ Λεμηθάκης μὴ ἀνεχόμενος τὴν μετ' ἄλλου καὶ δὴ ἐχθροῦ του μνηστείαν τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ, ἀπήγαγεν αὐτὴν τῆς πατρικῆς ἐστίας λάθρα καὶ ὤχετο ἀπὼν. Ἐκ τῆς ἀρπαγῆς ταύτης σφοδρὰ ἐξερράγη, ὡς εἰκός, σύρραξις μεταξὺ τῶν δύο ἐχθρικῶς ἄλλως τε καὶ πρότερον διακειμένων ἀντιπάλων οἰκογενειῶν, τῶν Ἰατρῶν καὶ Στεφανοπούλων, ὧν ἡ τελευταία ἡττηθεῖσα, ὅπως ἀποφύγῃ τὴν τελείαν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς Ἰατρῶν ἐξόντωσιν, ἐξεπατρίσθη πανοικεῖ ἐν ἔτει 1675 καταφυγοῦσα εἰς Παομίαν καὶ εἶτα εἰς Καργήσιον τῆς Κορσικῆς, ὅπου καὶ μονίμως ἐγκατεστάθη. (Χρονικὸν Κορσικῆς σελ. 18).

Ἡ οἰκογένεια τῶν Ἰατρῶν ἐξηκολούθει διακρινομένη ἐν Μάνῃ καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ΙΗην ἐκατονταετηρίδα, ὅτε δὲ

μετὰ τὴν ἀτυχῇ ἐπανάστασιν τοῦ Ὁρλώφ (τῷ 1770) ὁ Καπετάν-πασᾶς Γαζῆ-Χασάν τὸ πρῶτον μὲν ἀπήλλαξε τὴν Πελοπόννησον ἐν ἔτει 1779, τῆς ἀγριότητος τῶν Ἀλβανῶν, τὸ ἐπὶ δ' ἔτος ὑπέταξε καὶ τὴν Μάνην, ἡ ἡμετέρα οἰκογένεια τῶν Μεδίκων διεσπάρη καθ' ἅπασαν τὴν Λακεδαίμονα, φέρουσα τὴν ἐπωνυμίαν τῶν Ἰατρῶν ἢ τῶν ἐκ ταύτης παραγῶγων Ἰατροπούλων, Γιατρᾶκων καὶ Ἰατριδῶν. Πάσας τὰς οἰκογενείας ταύτας ὁ τῆς Μεσαιωνικῆς ἡμῶν ἱστορίας, καὶ δὴ τῆς Φραγκοκρατίας, ἔξοχος Γάλλος ἐρευνητὴς Buchon, οὗ ἀνωτέρω προεμνήσθημεν, ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1840—1841 καὶ πολλὰς περὶ αὐτῆς μεσαιωνικὰς μελέτας γράψας, ὑπολαμβάνει ἀδιστακτικῶς ὡς ἐλκούσας τὴν καταγωγὴν ἐκ τῶν Μεδίκων τῆς Φλωρεντίας.

Κλάδος τῆς οἰκογενείας ταύτης, λήγοντος τοῦ ΙΗου αἰῶνος, ἀναφαίνεται εἰς τὸ κατὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Χέλμου τῆς Λακεδαίμονος κείμενον χωρίον Λογκανίκου. Ἰωάννης Ἰατρὸς ἢ Ἰατρέπουλος, *τενέντε* *καθβαλιέρ* *ο*ς φέρεται ἐν τινι ἐπιγραφῇ *κτίτωρ* Ἱεροῦ Ναοῦ, οὗ τὰ εἰρεῖπια καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐντετειχισμένη ἐπιγραφὴ διηγουμένη μέχρις ἐσχάτων ἐν Λογκανίκῳ. Τὸ ἔτος τῆς κτίσεως τοῦ Ναοῦ τούτου δὲν διεσώζετο ἐπὶ τῆς ἡμιοφθαρμένης ταύτης ἐπιγραφῆς, ἐφ' ἧς μόλις διεκρίνετο ἑλληνικοῖς γράμμασι τὸ ὄνομα τοῦ κτίτορος τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννου ντὶ Μέντιτζι. Ἰατροῦ καὶ ὁ τίτλος τοῦ Ἱππότου, *Τενέντε*—*Καθβαλιέρου*, ὃν ἔφερον πλὴν ἐκ τῶν παραδόσεων τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ δύναται τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι ὁ Ἰωάννης Ἰατρὸς, περὶ οὗ ὁ λόγος, κατελθὼν ἐκ Μάνης ὑπερμεσοῦντος τοῦ ΙΗου αἰῶνος ἐνυμφεύθη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ συνεπῶς ἐγκατέστη ἐν Λογκανίκῳ, ὅτε καὶ ἔκτισε τὸν εἰρημνικὸν Ναόν. Τοῦ Ἰατροῦ τούτου δύο ἐγένοντο υἱοί, οἱ Παναγιώτης καὶ Γεώργιος Ἰατροί, οἵτινες, ἔσχον τέκνα, ὁ μὲν Παναγιώτης τοὺς Μιχαὴλ καὶ Διονύσιον Ἰατροὺς καὶ θυγατέρα τὴν σύζυγον τοῦ Σταματέλου Ἀντωνοπούλου Ἑλένην, ὁ δὲ Γεώργιος Ἰατρὸς θυγατέρα μὲν τὴν Θεοφάνην, σύζυγον τοῦ ἐν Ἀργεὶ Ἀθανασίου Ἀσημακοπούλου, υἱοὺς δὲ πέντε, τοὺς Ἰωάννην, Χρῆστον, Παναγιώτην, Νικόλαον καὶ Κωνσταν-

τῖνον, οἵτινες καὶ Ἰατρόποιοι ἐπωνομάζοντο, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ βαπτιστικοῦ ἐγγράφου ἐνὸς τούτων, τοῦ Νικολάου Γ. Ἰατροῦ, ἐν πρωτοτύπῳ διασωζομένου παρὰ τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ ἐγκρίτῳ τοῦ Ναυπλίου πολίτη κ. Ἰωάννη Ν. Ἰατρῷ. Οἱ Μιχαὴλ καὶ Διονύσιος Ἰατροὶ καὶ οἱ πρωτεξάδελφοι τούτων Ἰωάννης, Νικόλαος καὶ Κωνσταντῖνος, εἰς τὴν ἐμπορείαν ἐπιδοθέντες ἐγκατέστησαν ὀλίγα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἔτη εἰς τὴν τότε ἀκμάζουσαν Ὑδραν, συντελέσαντες κατὰ τὸ ἐνδὸν καὶ οὗτοι εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος μεγάλας τῶν Ὑδραίων θυσίας, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπισήμου πίνακος τῶν ναυτικῶν χορηγημάτων τῆς νήσου Ὑδρας. Οἱ τελευταῖοι μάλιστα τούτων Ἰωάννης, Νικόλαος καὶ Κωνσταντῖνος Γ. Ἰατροί, περὶ τὴν ἐξαγωγήν τῶν προϊόντων τῆς Ἀργολίδος κυρίως ἀσχολούμενοι, εἶχον ἐγκαταστήσει καὶ πρὸ τοῦ 1821 ἐν Ναυπλίῳ Ὑποκατάστημα, ἐφ' ᾧ καὶ ἅμα τῇ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀλώσει αὐτοῦ ἐν τοῖς πρώτοις ἔσπευσαν νὰ ἀποκατασταθῶσι μονίμως εἰς τὴν τέως ὅλως τουρκικὴν ταύτην πόλιν, καταλαβόντες οὕτω μετὰ τῶν ὀλίγων βραδύτερον ἐποικισθέντων εὐπορωτέρων αὐτῶν πρωτεξαδέλφων Μιχαὴλ καὶ Διονυσίου Ἰατρῶν, διαπρεπῆ ἐν τῇ ἀρτισυστάτῳ τότε πρώτῃ Ἑλληνικῇ τοῦ Ναυπλίου κοινωνίᾳ θέσιν.

Ἐν Ἀθήναις, 1898.

ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΔΑΜΠΡΥΝΙΔΗΣ Δ.Ν.

ΣΑΙΞΣΠΗΡΕΙΑ

Ἐνας κλεμμένος ποῦ γελᾷ, κᾷτι ἀπ' τὸν κλέπτην κλέπτει·
 ἂν ὅμως κλαίῃ τοῦ κακοῦ, τὸν ἑαυτὸν του κλέπτει.

..

Ἄμα τελειώσῃ τὸ κακὸν — κ' ἱατρικὸν δὲν ἔχει,
 παρηγοροῦ πῶς γλύτωσες ἀπ' τὸ χειρότερό του.